

משוח מלחמה פרק שמיני סוטה

מג.

עין משפט
נר מצוה

(א) ב"ק קט: (סנהדרין פג:),
 (ב) נטעות הדיוט וכן
 במשנה למאן, (ג) ולקמן
 מד, (ד) ס"א חס ב, (ה)
 (ו) [במדרש דה], (ז) [כלאים
 פ"ד מ"ו], (ח) [דברים כ],
 (ט) [לקמן מד, ט], [לקמן
 מד, א].

הגהות הב"ח

(א) במשנה כל אלו שומעין
 כ"ל ותיבת ואלו ממקום:
 (ב) רש"י ד"ה ואפילו וכו'
 מלטרפין ה"פ' ואח"כ
 מ"ה ולא חיללו וכו'
 שמהלל את הפירות:
 (ג) ד"ה ולא וכו' כתיב
 ולא מקץ:

מוסף רש"י

שפטם אבי אמו. יתרו,
 דלעזר אבי פנחס לקח
 מבנות יתרו, דכתיב ואלעזר
 בן אהרן לקח לו מבנות
 פוטאל לו לאשה ומפרש
 בלגיה פוטאל זה יתרו
 שפוטם עגלים לעבודת
 כוכבים (סנהדרין פב:).
 אחד הבונה ואחד
 הלוקח ואחד היורש.
 וכן דרך הפתיחה בכל מקום
 דהיא דפשיטא ליה תנא
 ברישא ואותו השני שבה
 להשמיעו שהוא שוח לו
 הוא שונה אמרו (סוטה
 כ:).

שפיטפט. זילול וכבש אותו ולא י' חשבו: והלא שפוטם מצוים אוסו.
 כדאמרין באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פג:). לפיכך הולכין ליחסו שם
 פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן: **טרי פוטי.** מדלל כתיב פוטאל:
ב"תנ"י **זית האולרות.** לאולר יין שמן ותבואה: ואחד הלוקח.
 בית בנוי שהרי אללו הוא חדש.
 ובגמרא מרבינן ליה מקרא: **חמשה**
אילני מאכל. דבהכי הו' כרס' שמים
 כנגד שמים ואחת יואלה וזב:

כזה

ואפילו מה' מיניו. מלטרפין: (ט)
חיללו. בשנת הרביעית לנטיעתו
 שחלל את הפירות במעות כדרך
 מעשר שני ומעלה את המעות
 לירושלים ואוכלן כדכתיב (ויקרא יט)
 קדש הלולים וגמרו קדש קדש ממעשר:
 ה"ג **כל אלו שומעין דברי כהן**
מערי מלחמה וחורין. כמו שומעין
 דברי מערי מלחמה של כהן כלומר
 שהכהן אומר להן: סרק. כגון
 ארויס ושקמים שאינן עץ פרי:
והמחזיר גרושאו. ואירסה אינו חוזר
 שאינה חדשה לו וקרא אשה חדשה
 קפיד כדכתיב כי יקח איש אשה
 חדשה (דברים כד): **אלמנה.** ואירסה
 כהן גדול אינו חוזר בשבילה
 דאימעות מולא לקחה' מדלל כתיב
 ולא לקח: **על מכוננו.** סמרו וננאו
 צמדה לאשונה אינו חוזר דלאו
 חדש הוא הואיל ולא חידש להוסף
 עליו ואפילו אללו אינו חדש וגרע
 מהלוקח והיורש: **אף הבונה זית**

לבינים נשרו. מקום הוא ששמו שרון ואין הקרקע יפה ללבינים
 ולא הו' דבר קיימא' שפעמיים כריך לחדשה בשבע שנים: **ואלו שאין**
זוין ממקומן. דהק' דלעיל הולכין עד לספר ושם שומעין דברי כהן
 וחורין מן המערכה לדרך ישראל ואינם חורין לזמיהם אלא עוסקין
 בסיפוק מים ומוזון להולכי מלחמה
 ואלו אין זוין ממקומן אפילו ללכת
 עד הספר ולשוב ע"פ כהן: **הבונה**
זית וחנכו. ולא דר בו עדיין שנה:
 וכן הנוטע כרם וחיללו. ועדיין לא
 עברה שנה רביעית עליו שלימה:
 נקי יהיה לניסו. בשביל ביתו:
 יהיה. רביא' הוא. הוסף לך הויה

אחרת להיות כו': **ג' יכול**
דברים של עלמן. יכול שהדברים
 הללו שהם חומרים מי האיש אשר
 צנה וגו' של עלמן הן ולא היה כהן
 אומרן אלא השוטרים: **ס"ל ויספו**
השוטרים. לדבר אל העם ואמרו
 מי האיש וגו'. ויספו משמע שדבר
 זה הם מוסיפים משלהם: **הרי דברים**
של עלמן אמרו. שהדבר זה לדבר
 הן מוסיפין על של כהן מדעד השמא'
 גבי נטע וגבי אירס אשה לא כתיב
 ויספו והכא כתיב ויספו ש"מ עד
 הנה דברי כהן ואת זו הן מוסיפין:
הא מה אני מקיים ודברו השוטרים.
 צנה ונטע ואירס: **דברי משוח**
מלחמה הכסוב מדבר. שהכהן
 אומר והשוטרים משמיעין אותו:
מונגש עד ודברו. דהיינו שמע
 ישראל אתם קרבים וגו' עד להושיע
 אתכם: **מי האיש.** רביא' הוא דמנאי
 למיכתב מי אשר צנה. ומדלל כתיב
 אשר בית צנה דרוס ציה צנה מ"מ.
 והאי דכתיב בית למעוטי בית שער
 אכסדרה ומרפסת שהם עשויים
 לריסת רגל ולא ראיס לדור צהם:
זית שער. זית כניסת שער החצר
 להסותף שם שומר הפתח: **ולא**
חנכו. מדלל כתיב (ו) חנך הו' מיעוטא'
 חנכו לזה ולא לאחר פרט לגזול
 צית: **כרבי יוסי הגלילי.** דמתני' ט':
 מעבירות

ג א מ"י פ"ו מהל' מלס
 ה"ה סג עשין קפ:
 ד ב מ"י שם הל"ו:
 ה ג מ"י שם הל"ו:
 ד [מ"י שם הל' טו]:
 ז ה מ"י שם הל"ה:
 ז ו מ"י שם הל"ו:
 ח ז מ"י שם הל"ח:
 ט ח מ"י שם הל"י:
 י ט מ"י שם הל"א:
 יא י ב מ"י שם הל"ג:
 יב ל מ"י שם הל' ה':

תורה אור השלם

1. וישלח אתם משה
 אלק לטעה לצבא אתם
 ואת פינקס בן אלעזר
 הבחן לצבא וכלי הקדש
 ותרועות התרועה
 בידו:
 2. ותמנהימם מכרו אתו
 אל מצרים לפוטופר
 קריס פרעה שר
 השבטים:
 בראשית לו לו
 3. ואלעזר בן אהרן לקח
 לו מבנות פוטאל לו
 לאשה ותלד לו את
 פינקס אלה ראשי אבות
 הלויים למשפחתם:
 שמות ו כה
 4. ודברו השטרים אל
 העם לאמר מי האיש
 אשר בנה בית ה' וישב
 וישב וישב לביתו פן
 ימות במלחמה ואיש
 אחד יתקבב: דברים כ ה
 5. ומי האיש אשר נטע
 כרם ולא חיללו וישב
 לביתו פן ימות במלחמה
 ואיש אחד יתקבב:
 דברים כ ו
 6. ומי האיש אשר ארש
 אשה ולא לקחה וישב
 וישב לביתו פן ימות
 במלחמה ואיש אחד
 יתקבב: דברים כ ז
 7. כי יקח איש אשה
 וישב לא יצא בצבא
 ולא יעבר עליו לכל דבר
 נקי יידיה לביתו שנה
 אחת ושפח את אשתו
 אשר לקח: דברים כד ה
 8. ויספו השטרים לדבר
 אל העם ואמרו מי
 האיש אשר בנה בית
 ה' וישב לביתו ולא
 יקח אשה וישב לביתו
 פן ימות במלחמה
 ואיש אחד יתקבב:
 דברים כ ח

גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לא היה חוזר רבי יהודה
 אומר אף הבונה בית על מכוננו לא היה חוזר ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבינים בשרון לא היה חוזר
 "אלו שאין זוין ממקומן בנה בית וחנכו נטע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונס את יבמתו שנא'
 'נקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה ביתו יהיה זה כרמו ושמה את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את
 יבמתו "אין מספיקין" (להם) מים ומוזון ואין מתקנין את הדרכים: **ג' תנו רבנן** ודברו השוטרים יכול
 דברים של עצמן כשהוא אומר *ויספו השוטרים הרי דברים של עצמן אמור הא מה אני מקיים ודברו השוטרים
 בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר הא כיצד כהן מדבר ושומר משמיע תני חדא כהן מדבר ושומר משמיע
 ותניא אידך כהן מדבר וכהן משמיע ותניא אידך שומר מדבר ושומר משמיע אמר אביי הא כיצד *מונגש ועד
 דברו כהן מדבר וכהן משמיע מודברו עד ויספו כהן מדבר ושומר משמיע מוסיפו ואילך שומר מדבר ושומר
 משמיע: מי האיש אשר בנה בית חדש כו': תנו רבנן אשר בנה אין לי אלא אשר בנה לקח וירש וניתן לו
 במתנה מנין ת"ל מי האיש אשר בנה בית אין לי אלא בית מנין לרבות בית התבן ובית הבקר ובית העצים
 ובית האוצרות ת"ל אשר בנה מכל מקום יכול שאני מרבה אף הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד
 לומר בית מה בית הראוי לדירה אף כל הראוי לדירה ר' אליעזר בן יעקב אומר בית כמשמעו לא חנך ולא
 חנכו לפרט לגזול לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי *רבי יוסי הגלילי הא אמר ורך הלכב זה המתירא
 מעבירות